

AMMONIAKFØLSOM SKOV - MENINGSLØS ELLER SKADELIG REGULERING

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Ukritisk anvendelse af empiriske tålegrænseintervaller kan lede til restriktive og ikke-proportionelle begrænsninger for udviklingen af husdyrbrug nær ammoniakfølsom skov.

En række eksempler på behandling husdyrgodkendelsesager, hvor der er foretaget en konkret vurdering af, om der skal fastsætte vilkår med henblik på opfyldelse af krav om maksimal merdeposition med ammoniak på ammoniakfølsom skov, har rejst en bekymring for om der er tilstrækkeligt forståelse for det politiske element i fastsættelsen af de empiriske tålegrænseintervaller.

Den manglende forståelse har muligvis sit udspring i miljøstyrelsens vejledning, hvor angivelsen af tålegrænseintervaller for skov er givet uden nærmere forklaring af niveauet, og derfor nemt kan opfattes som et faktisk og strengt videnskabeligt niveau.

SEGES har derfor udarbejdet endnu et notat om ammoniakfølsom skov, der sætter fokus på reguleringen af husdyrbrug i forhold til ammoniakfølsom skov. Ukritisk anvendelse af de empiriske tålegrænser kan lede til en meget restriktiv forvaltning og fastsættelse af vilkår for miljøgodkendelse, der slet ikke står mål med de miljømæssige effekter. Notatet rummer også et forslag om generelt at løfte ammoniakreguleringen i skala, for at sikre en meningsfuld regulering. Se sammenfatningen fra notatet nedenfor eller [hele notatet](#).

Se evt. [det gamle notat](#).

SAMMENFATNING

Miljøministeriets anbefalinger i retningslinjerne for vurderinger af ammoniakfølsom skov, beskriver **ikke** det politiske element i fastsættelsen af tålegrænser eller det forhold, at

ammoniakfølsom skov ikke er en veldefineret naturtype. Der er, for skovene, ikke indført en national beskyttelse af "naturskoven", som naturtype, lige som der generelt mangler viden om skovenes værdier. Der er således på forhånd ikke nationale retningslinjer for, **hvad der er høj naturkvalitet, en væsentlig effekt, eller hvilke (udvalgte, følsomme) elementer af natur og miljø, der kan/skal beskyttes i en "Ammoniakfølsom skov" ved begrænsning af ammoniakdepositionen.**

Det er ikke muligt at foretage en fuldstændig neutral videnskabelig vurdering af, hvad der vil udgøre en **væsentlig** påvirkning af en "ammoniakfølsom skov". Dette kræver nemlig en afvejning af, hvornår man finder at **effekterne** er så **væsentlige**, at det er uforeneligt med de (politiske) mål for skoven. Der er endnu ikke udviklet veldokumenterede videnskabelige metoder, der kan anvendes til præcist at forudsæ **effekterne** af en merpåvirkning med kvælstof på et bestemt areal inden for en kortere tidshorisont. Det kommunale råderum er stort, og der påhviler kommunens politikere og forvaltning et stort ansvar for at få tilrettelagt et fornuftigt administrationsgrundlag.

Det kan generelt anfægtes, om der overhovedet eksisterer et naturfagligt grundlag for at anvende og regulere husdyrbrugene enkeltvist med udgangspunkt i de anførte tålegrænseintervaller, og definitionen af ammoniakfølsom skov. I alle tilfælde vil der være tale om skøn, der rummer væsentlige usikkerheder og kun i meget begrænset omfang kan baseres på nationale (eller lokale) mål for naturen i skovene. Miljøstyrelsen bør undlade at anviser tålegrænseintervallet.

Ukritisk anvendelse af de anviste empiriske tålegrænser, kan lede til en restriktiv forvaltning af husdyrbrugene nær skovområderne, som kan umuliggøre udviklingen eller medvirke til en markant fordyrende krav til anvendelse af teknologi på husdyrproduktionerne, hvorfor produktionen i stedet fastholdes på flere små og mindre ressourceeffektive anlæg. En sådan restriktiv forvaltning kan derfor udgøre en barriere for en rationel udvikling af husdyrbrugene, som ikke kan begrundes med politisk mål for naturen. En rationel og ressourceeffektiv udvikling af husdyrbrugene er en betingelse for at fremskrivninger af den samlede væsentlige emission fra erhvervet reelt opnås til gavn for natur og miljø i sin helhed.

Det anbefales, at myndigheder (og forskere) indsamler og bearbejder viden om naturværdier, beskyttelse, historisk og aktuel belastning, samt at denne viden benyttes, til at løfte ammoniakreguleringen i skala og tillade forøgelse af ammoniakdepositionen på nogle mindre følsomme og lavere målsatte naturområder, som en del af en langsigtet plan, der samlet set, vil nedbringe den samlede baggrundsbelastning i store naturområder på tværs af kommunegrænser og naturtyper. På den vis ville det være muligt at koordinere varetagelsen af skovhensynet og andre hensyn mellem beskyttelse, mål og aktiv forvaltning, og sikre en meningsfyldt og effektiv regulering, der giver forudsigelighed og ikke ødelægger skov- og jordbrugssejeres incitament til at forvalte skovene naturnært.